

مطالعه تطبیقی راهبرد دولت‌های ایالات متحده نسبت به منطقه آسیا-اقیانوسیه (۲۰۲۲-۲۰۰۹)

سجاد عطازاده* دکتر مهدی فاخری**

This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

چکیده

افزایش توان نظامی و توسعه سریع اقتصادی کشورهای منطقه آسیا-اقیانوسیه سبب شده است تا تعداد بسیار زیادی از متخصصان روابط بین‌الملل بر این عقیده باشند که آینده جهان در این منطقه تعیین خواهد شد. در این میان ایالات متحده سعی نموده است تا با اتخاذ راهبردهای گوناگون جایگاه خود را در این منطقه حفظ کرده و بهبود بخشیده و مانع از خیزش رقبا گردد. پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی و منابع کتابخانه‌ای در پی پاسخ به این سؤال است که «چه نقاط اشتراک و افتراقی در موضع‌گیری دولت‌های مختلف آمریکا نسبت به منطقه آسیا-پاسفیک در حداثی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۲ وجود دارد؟» فرضیه پژوهش هم از این قرار است که «چرخش به آسیا» وجه اشتراک سیاست خارجی هر سه دولت می‌باشد؛ اما در دولت‌های اوپاما و بایدن شاهد استفاده از ظرفیت متحدان و ائتلاف‌سازی بودیم ولی ترامپ با سیاست خارجی خاص خود سیاست تک روانه‌ای را در منطقه دنبال می‌کرد. یافته‌های پژوهش با تأیید فرضیه، حاکی از آن است که در سیاست خارجی سه دولت اوپاما، ترامپ و بایدن بیش‌تر از اختلاف و انقطاع شاهد تداوم هستیم و از سوی دیگر هر سه دولت نسبت به اهمیت و خیزش این منطقه واقف بوده و نسبت به آن توجه بسیار داشته‌اند. از سوی دیگر آنچه راهبرد دولت ترامپ را از راهبرد دولت‌های اوپاما و بایدن نسبت به منطقه آسیا-اقیانوسیه جدا می‌کند، تأکید بر همکاری با متحدان و شرکا است، امری که در دوران ترامپ، برخلاف دوره‌های قبلی و بعدی کم‌رنگ‌تر شد؛ به طوری که می‌توان دولت بایدن را به نوعی دولت سوم اوپاما در حوزه آسیا-اقیانوسیه دانست.

کلیدواژگان

آسیا-پاسفیک؛ ایندو-پاسفیک؛ باراک اوپاما؛ دونالد ترامپ؛ جو بای

* دانشجوی دکتری روابط بین‌الملل، دانشگاه شهید بهشتی. نویسنده مسئول/ایمیل: sajjad71atazade@ut.ac.ir
** دانشیار دیپلماسی و سازمان‌های بین‌المللی، دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه. ایمیل:

m.fakheri@sir.ac.ir

مقدمه

مطابق با گزارشی که بانک توسعه آسیایی در سال ۲۰۱۱ منتشر کرده است، پیش‌بینی می‌شد که میزان سهم کشورهای آسیایی از تولید ناخالص داخلی جهانی با افزایش حدود ۱۰۰ درصدی نسبت به زمان تألیف گزارش، در سال ۲۰۵۰ به ۵۲ درصد برسد؛ اتفاقی که از آن با عنوان «احیای» آسیا یاد شده بود؛ زیرا تا ۳۰۰ سال قبل بیش‌تر از نیمی از تولید ناخالص داخلی جهان تنها به دو کشور هند و چین تعلق داشت؛ اما حقیقت آن است که سرعت رشد آسیا بسیار بیش‌تر از این پیش‌بینی‌ها بوده است؛ به طوری که در سال ۲۰۱۷ و طی بررسی بنیاد دریایی ملی دهلی نو مشخص گشت که ۳۶ کشور آسیایی ۴۸ درصد تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص داده‌اند و این میزان برای ۶۲ کشور منطقه هند-اقیانوسیه ۵۱٫۵ درصد است. آنچه از این آمار به خوبی روشن است، نقش فزاینده منطقه آسیا-اقیانوسیه در نظام بین‌الملل است، به طوری که عده‌ای بر این عقیده هستند که آینده جهان در این منطقه تعیین خواهد شد.

در این میان ایالات متحده آمریکا سعی نموده است تا با اتخاذ راهبردهای گوناگون در مقاطع مختلف تاریخی، جایگاه خود در منطقه آسیا-اقیانوسیه را حفظ نموده و خیزش چین، به عنوان اصلی‌ترین رقیب خود در این منطقه را محدود نماید. به نوعی می‌توان دولت اوپاما را با مطرح کردن ایده «چرخش به آسیا» سردمدار انتقال توجهات از آسیای غربی به شرق آسیا دانست - هر چند پیش‌تر در دولت‌های بیل کلینتون و حتی جورج بوش پسر نیز تدابیری در این راستا اتخاذ شده بود که پرداختن به آن مجال دیگری می‌طلبد. در دولت ترامپ هم علی‌رغم سیاست خارجی خاص او که در شعار «اول آمریکا» تبلور یافته بود، توجه به منطقه آسیا-اقیانوسیه از دستور کار خارج نشد اما شکل و نحوه آن تغییر یافت و آمریکا ذیل راهبرد «فویپ»^۱ و راهکارهای دیگر سعی در تفوق بر منطقه آسیا-اقیانوسیه داشت. پس از روی کار آمدن بایدن اما شاهد احیای پروژه شبکه‌سازی و ائتلاف‌سازی هستیم که نمود اصلی آن را می‌توان در ارتقای توجهات به کواد، عقد پیمان آکس و سامان دادن به «چارچوب اقتصادی هند-اقیانوسیه» دید. پژوهش حاضر بر آن است تا به بررسی راهبرد سه دولت مختلف ایالات متحده آمریکا (دولت‌های اوپاما، ترامپ و بایدن) در حد فاصل سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۲ در منطقه آسیا اقیانوسیه بپردازد و نقاط اشتراک و افتراق آن‌ها را مشخص نماید. فرضیه پژوهش هم از این قرار است که «چرخش به آسیا» وجه اشتراک سیاست خارجی هر سه دولت می‌باشد؛ این در حالی است که در دولت‌های اوپاما و بایدن شاهد استفاده از ظرفیت متحدان و ائتلاف‌سازی بودیم اما ترامپ با سیاست خارجی خاص خود سیاست تک روانه‌ای را در منطقه دنبال می‌کرد.

۱- پیشینه پژوهش

جمشیدی و یزدان‌شناس (۱۳۹۹) در مقاله «استراتژی چرخش به آسیا؛ خیزش چین و سیاست امنیت ملی آمریکا در آسیا» بیان داشته‌اند که هم زمان شدن افول قدرت نسبی آمریکا با خیزش همه‌جانبه

^۱. FOIP

چین باعث گشته است که منطقه آسیا-پاسفیک در سیاست خارجی ایالات متحده اولویت خاصی بیابد؛ امری که در دولت اوباما با راهبرد «چرخش به آسیا» شروع شد و ترامپ نیز آن را به شکلی متفاوت ادامه داد.

گلاسرمن^۱ (۲۰۱۹) در مقاله «دولت در جنگ با خود: راهبرد جدید ایالات متحده برای هند-آرام» ضمن توضیح تلاش‌های دولت ترامپ برای تبدیل راهبرد «چرخش به آسیا» اوباما به راهبردی جامع‌تر در عرصه زیرساختی برای تحدید طرح کمربند-جاده چین، به با انتقاد از تک‌روی دولت ترامپ در عرصه سیاست خارجی و بی‌توجهی او به متحدان خود پرداخته و بر این اعتقاد است که موفقیت راهبرد هند-اقیانوسیه ایالات متحده قطعی نیست و آمریکا برای موفقیت این سیاست باید ضمن برقراری توازن بین حرف و عمل، این منطقه را واقعاً در اولویت خود قرار دهد.

کائاسیکان^۲ (۲۰۲۲) در مقاله «کنشگری دشوار در آسیای جنوب شرقی» بر این باور است که ایالات متحده پس از سال‌ها غفلت نسبی در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ، در دوران بایدن به دنبال تقویت روابط خود با دولت‌های آسیای جنوب شرقی است. رویکرد دولت بایدن نسبت به این منطقه متفاوت از ترامپ بوده است؛ ترامپ هرگز علاقه چندانی به منطقه آسیای جنوب شرقی از خود نشان نداد و تمایلی به شرکت در نشست‌های مشترک نداشت. البته این بی‌تفاوتی ترامپ بیش‌تر از این که ناشی از یک راهبرد معبوب باشد از بی‌انضباطی و بی‌نظمی او نشأت می‌گرفت؛ این در حالی است که دولت بایدن دست به انجام کاری زده که از او انتظار می‌رود؛ کما این که مقامات بلندپایه ایالات متحده با رهبران آسیای جنوب شرقی بارها دیدار و از این منطقه بازدید نموده‌اند.

در مقاله‌ای با عنوان «چارچوب اقتصادی هند-اقیانوسیه: عاملی جدید در منظومه‌های اقتصادی همپوشان آسیای جنوب شرقی»، پیتلو^۳ (۲۰۲۲) بر این گمان است که درحالی که هر دو دولت اوباما و ترامپ موفق شدند تا حضور نظامی آمریکا را در منطقه آسیا-اقیانوسیه، به‌ویژه از طریق افزایش استقرار نیروی دریایی در سراسر تنگه تایوان و دریای چین جنوبی، افزایش دهند اما هیچ بهبود مشابهی در رهبری اقتصادی ایالات متحده در منطقه هند-آرام مشاهده نشده است؛ به‌گونه‌ای که برخی معتقد هستند پاشنه آشیل سیاست ایالات متحده همچنان تعامل اقتصادی است و چین در تجارت و سرمایه‌گذاری زیرساختی از ایالات متحده پیشی گرفته است.

لاولی^۴ (۲۰۲۳) در مقاله‌ای با عنوان «مشکل تجارت ترانس‌پاسفیک»^۵ معتقد است که تصمیم دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق ایالات متحده در سال ۲۰۱۷ برای خروج از شراکت ترانس-

^۱. Glosserman

^۲. An Administration at War with Itself: The New US Strategy for the Indo-Pacific

^۳. Kausikan

^۴. Threading the Needle in Southeast Asia

^۵. IPEF: A New Addition to Southeast Asia's Overlapping Economic Constellations

^۶. Pitlo

^۷. Lovely

^۸. The Trouble With Trans-Pacific Trade

پاسفیک از منظر بسیاری از کارشناسان یک اشتباه تاریخی محسوب اما تأسیس «چارچوب اقتصادی هند-اقیانوسیه» توسط دولت بایدن تصمیمی در راستای جبران آن محسوب می‌گردد.

شیک (۲۰۲۳) در مقاله‌ای با عنوان «سیاست خارجی بایدن دچار آشفتگی است» اظهار داشته است که دولت بایدن درخواست‌های متحدان خود در شرق آسیا مبنی بر دریافت کمک برای کاهش اتکای اقتصادی خود به چین را نادیده گرفته است. همسایگان چین خواهان شنیدن لفاظی‌های مربوط به محسنات دموکراسی یا موضع‌گیری‌های نظامی که ممکن است خطر جنگ را افزایش دهد، نیستند. در عوض، آن‌ها شایق هستند تا راهی به سوی رفاه بیابند که تسلط اقتصادی چین بر آن‌ها را تقلیل دهد. مثلاً، استرالیا، ژاپن و کره جنوبی از ایالات متحده خواسته‌اند که با جدیت بیشتری به تجارت آزاد در منطقه هند-آرام متعهد شود. واشنگتن بیش و پیش از اینکه بخواهد پکن را منزوی کند، نیاز به ایجاد یک سیاست اقتصادی مثبت دارد که متحدانش را متقاعد سازد تا بازارها و زنجیره‌های تأمین خود را مستقل از چین توسعه دهند؛ اما به نظر می‌رسد که جنبه اقتصادی سیاست خارجی بایدن فقط به فراز و نشیب‌های سیاست داخلی ایالات متحده علاقه‌منداست و از متحدان هم می‌خواهد که اقتصاد خود را با استانداردهای ایالات متحده مطابقت دهند اما در عوض امتیازات چندانی نیز به آن‌ها ارائه نمی‌دهد.

همان‌گونه که مشخص است مهم‌ترین وجه تمایز پژوهش حاضر بررسی پسینی راهبرد آسیا-اقیانوسیه‌ای دولت‌های آمریکا در ۳ دولت مختلف می‌باشد و پژوهش حاضر در تلاش است تا ویژگی‌های راهبرد آسیا-اقیانوسیه‌ای ۳ دولت اوایاما، ترامپ و بایدن را مورد مطالعه قرار دهد.

۲- راهبرد دولت‌های ایالات متحده نسبت به منطقه آسیا-اقیانوسیه ۲-۱- دولت اوایاما

در سال ۲۰۰۹ هیلاری کلینتون وزیر امور خارجه وقت ایالات متحده در یکی از سخنرانی‌های خود به‌طور رسمی از عبارت هند-اقیانوسیه استفاده نمود که اولین کاربرد رسمی این واژه از سوی مقامات آمریکایی محسوب می‌شود؛ این اتفاق تحول بزرگی در راهبرد آمریکا نسبت به منطقه بود زیرا این کشور که از فعالیت‌های نظامی چین در اقیانوس هند در قالب مبارزه با دزدان دریایی در خلیج عدن نگران بود، به این نتیجه رسید که باید هند را وادارد تا نقشی بارزتر در معماری امنیتی منطقه بر عهده بگیرد. کلینتون هم اظهار داشت که ایالات متحده باید در دهه آینده تمرکز خود را از درگیری‌های عراق و افغانستان بردارد و بر منطقه آسیا-اقیانوسیه متمرکز شود زیرا آینده آسیا در نه در عراق یا افغانستان که در آسیا تعیین خواهد شد؛ او در مقاله فوق‌الذکر ۶ خط‌مشی را اعلام کرد که از دید او برای بازتعریف نقش آمریکا در آسیا-اقیانوسیه ضروری بودند: تحکیم اتحادهای

¹. Schake

². Biden's Foreign Policy Is a Mess

³. Hilary Clinton

⁴. Indo-Pacific

امنیتی دوجانبه، تعمیق همکاری با قدرت‌های نوظهور، تعامل با نهادهای چندجانبه منطقه‌ای، گسترش تجارت و سرمایه‌گذاری، حضور نظامی وسیع و پیشبرد دموکراسی و حقوق بشر در منطقه (Clinton, 2011).

البته نکته آغاز توجه به آسیا، سخنرانی بود که یک ماه پیش از مقاله کلینتون، باراک اوباما، رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده، در پارلمان استرالیا انجام داد و پایه‌ی سیاستی را گذاشت که بعداً «چرخش به آسیا»^۱ یا «تجدید توازن نسبت به آسیا»^۲ نامیده شد. اوباما در سخنرانی مذکور اظهار داشت که ایالات متحده آمریکا یک قدرت اقیانوسیه‌ای است که در این منطقه هم باقی خواهد ماند و دست به اعمال قدرت و ایجاد بازدارندگی در مقابل تهدیدات خواهد زد؛ نکته‌ای که سبب اهمیت بیش‌تر این سخنان اوباما می‌شد و از سوی خود او هم در سخنرانی مذکور مورد اشاره قرار گرفت، دست زدن به این کار در زمانی بود که ایالات متحده بودجه نظامی خود را کاهش داده بود و اوباما تلاش داشت تا پنجره دو جنگ خاورمیانه‌ای آمریکا را ببندد. نکته دیگری که این سخنرانی از سوی اوباما مورد اشاره قرار گرفت و مبنای برنامه‌های بعدی دولت او در حوزه «تجدید توازن» نسبت به آسیا قرار گرفت، این بود که تمرکز ایالات متحده در منطقه بر روی پیشبرد امنیت، شکوفایی و شرافت انسانی خواهد بود (Obama, 2011).

عده‌ای از کارشناسان از سه مفهوم ذیل با عنوان «اهداف سطح» اول، آمریکا یاد کرده‌اند و بر اساس اظهارات و اسناد رسمی اهداف سطح دو (تحکیم روابط، تقویت حضور نظامی و افزایش فعالیت‌های میدانی/تحکیم نهادهای منطقه‌ای و گسترش روابط اقتصادی/ترویج دموکراسی و اشاعه حقوق بشر) و اهداف سطح سه (نوسازی اتحادیه‌های موجود، تعمیق مشارکت‌ها، گسترش روابط با چین، اعزام نیرو به آسیا-اقیانوسیه، سرمایه‌گذاری در عرصه فناوری و...) را نیز احصا و مشخص نموده‌اند (Berteau et al., 2014: 13-16).

ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۰۹ و در دوران اوباما وارد مذاکرات پیمان مشارکت ترانس-پاسفیک شد تا با ورود به این پیمان نفوذ اقتصادی خود در منطقه را افزایش دهد، زیرا این اعتقاد وجود داشت که پیمان مذکور سبب شکل‌گیری قوانینی در عرصه تجارت خواهد شد که ایالات متحده می‌تواند از آن‌ها در فعالیت‌های خود در آسیا-اقیانوسیه، به‌عنوان پویاترین منطقه اقتصادی جهان، بهره‌مند شود. علاوه بر این گمان می‌شد که پیمان مشارکت ترانس-پاسفیک می‌تواند الگویی موفق در برابر اقتصاد دولت-محور چین باشد و کشورهای دیگر هم ترغیب شوند تا برای پیوستن به آن قوانین اقتصاد بازار را در کشور خود حاکم سازند. حضور آمریکا در این پیمان سبب شد تا کشورهایی مانند ژاپن، کانادا و مکزیک هم به مذاکرات بپیوندند. ایالات متحده به‌طور رسمی در سال ۲۰۱۷ به این پیمان پیوست اما کنگره آمریکا هرگز به دلایلی مانند ضعف در قوانین حقوق مالکیت مربوط به شرکت‌های دارویی، ابهام در کالاهای مشمول تعرفه و قوانین کاری

¹. Pivot to Asia

². Rebalance to Asia

³. Trans-pacific Partnership

نامناسب، آن را تأیید نکرد- بعدها نیز ترامپ که به دلایلی مانند از دست رفتن مشاغل داخلی و افزایش موازنه تجاری منفی مخالف این پیمان بود، در هفته اول ریاست‌جمهوری خود دستور خروج آمریکا از آن را داد. این انتظار وجود داشت که این پیمان بدون ایالات‌متحده از هم بپاشد اما کشورهای باقی‌مانده به رهبری ژاپن پیمانی جدید با نام توافق شراکت جامع و پیشروی ترانس-پاسفیک را در سال ۲۰۱۸ تأسیس کردند (Cutler, 2021).

اتفاق دیگری که در دوران اوباما رخ داد و در تبیین مفهوم «تجدید توازن نسبت به آسیا» بسیار مؤثر بود، سفر جان کری، وزیر امور خارجه وقت آمریکا، به ویتنام بود. کری در سفر مذکور از «تجدید توازن در تجدید توازن»^۲ صحبت کرد و گفت که منظور از این مفهوم توجه بیش‌تر به آسیای جنوب شرقی در منطقه آسیا-اقیانوسیه است؛ او همچنین اضافه کرد که این تجدید توازن بیش‌تر از همه در خود ویتنام نمود خواهد یافت (Berteau et al., 2014: 29).

بیش‌تر تحلیل‌های موجود درباره چرایی چرخش ایالات‌متحده آمریکا به منطقه آسیا-پاسفیک در دوران اوباما، این کار را واکنشی به خیزش و برآمدن چین اقتصادی و سیاسی چین می‌دانند؛ در حقیقت آن‌ها ایده چرخش به آسیا و واکنشی از سوی ایالات‌متحده آمریکا برای یادآوری این نکته به دولت چین می‌دانند که ایالات‌متحده هرگز از نقش سنتی خود در آسیا دست نخواهد کشید و مصمم و راسخ به افزایش حضور نظامی خود در منطقه است (Sverdrup-Thygeson et al., 2016: 4). آنچه باعث اهمیت یافتن بیش‌تر آسیای جنوب شرقی در معادلات آمریکایی‌ها شده بود این نکته بود که در این منطقه برخلاف جنوب یا شمال شرق آسیا که علاوه بر آمریکا با قدرت‌های بزرگی مانند هند و ژاپن هم روبه‌رو هستیم، قدرت بزرگی وجود ندارد و همین مسئله این منطقه را از دید آمریکایی‌ها به اصلی‌ترین نمود سیاست خارجی تهاجمی چین بدل کرده است (Yahuda, 2019: 273).

۲-۲- دولت ترامپ

اگرچه ترامپ در هفته اول ریاست‌جمهوری خود از پیمان مشارکت ترانس-پاسفیک خارج شد اما اوج فعالیت برای شکل دادن به مفهوم نوین ایندوپاسفیک در دوران او رخ داد. رکس تیلرسون،^۳ وزیر امور خارجه وقت آمریکا، طی سخنرانی در مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی^۴ در نوامبر ۲۰۱۷ پذیرش مفهوم هند-اقیانوسیه از سوی دولت ترامپ را اعلام کرد و اظهار داشت که منطقه هند-اقیانوسیه باید در ۱۰۰ سال آینده همچنان آزاد و باز باشد. او اعلام کرد که عبور سالانه ۴۰ درصد انرژی جهان از اقیانوس هند، از مسیرهایی مانند تنگه مالاکا یا تنگه هرمز، حاکی از اهمیت روزافزون آن است -زمانی که گفته‌های تیلرسون را در کنار این آمار قرار می‌دهیم که ارزش تجارت ترانزیت شده از دریای چین جنوبی در سال ۲۰۱۶ برابر با ۳,۴ تریلیون دلار (حدود

^۱ John Kerry

^۲ Rebalance within the rebalance

^۳ Rex Tillerson

^۴ Center for Strategic and International Studies (CSIS)

۲۱ درصد تجارت کل جهان) بوده است، اهمیت اقتصادی منطقه روشن تر می‌گردد. در سال ۲۰۱۷ یک اتفاق بسیار مهم در منطقه آسیا-اقیانوسیه افتاد و آن هم مطرح شدن مفهوم «هند-اقیانوسیه آزاد و باز (فویپ)»^۱ بود که این بار هم از سوی شینزو آبه مطرح گشت. آبه در سخنرانی خود در اوت ۲۰۱۷ در ششمین کنفرانس توسعه آفریقا^۲ در کنیا اظهار داشت که این اقیانوس هند و اقیانوس آرام هستند که آسیا و آفریقا را به هم پیوند می‌زنند و آنچه می‌تواند سبب شکوفایی و ایجاد ثبات در جهان گردد، سرزندگی است که از اتحاد دو اقیانوس هند و آرام به وجود خواهد آمد. در حقیقت، ژاپنی‌ها ذیل «راهبرد ایندو-پاسفیک آزاد و باز» این گزاره را مطرح ساختند که تمرکز شمالی-جنوبی حاکم بر منطقه که در آن تأکید بر زنجیره‌های جزیره‌ای اول و دوم است باید تغییر کند و جایگزین آن، نگاه جدیدی گردد که بر اساس راهبرد دو اقیانوس آرام و هند شکل گرفته است و تا خلیج فارس نیز ادامه دارد (Detsch, 2021).

اگرچه فویپ اولین بار، مانند هند-اقیانوسیه، از سوی ژاپنی‌ها مطرح شد اما باز هم این آمریکایی‌ها بودند که آن را به یکی از مهم‌ترین دال‌های گفتمانی راهبرد خود در منطقه هند-اقیانوسیه تبدیل کردند. در همین سال، عبارت هند-اقیانوسیه به‌طور رسمی جایگزین آسیا-اقیانوسیه در سند امنیت ملی راهبردی آمریکا گشت. چند ماه بعد هم آلکس وانگ،^۳ معاون شرق آسیا و اقیانوسیه وزارت امور خارجه آمریکا، طی سخنرانی اظهار داشت که گزاره مرکزی مفهوم ایندو-پاسفیک، آزاد و باز بودن است؛ او اظهار داشت که هند-اقیانوسیه آزاد دو وجه داخلی و خارجی دارد؛ در وجه داخلی کشورهای منطقه باید مبتنی بر دموکراسی باشند، بر اساس حکمرانی خوب اداره شوند و شفاف و ضد فساد باشند؛ در وجه خارجی نیز دولت‌ها باید بتوانند آزادانه در مسیر انتخابی خود فعالیت و حرکت نمایند. منظور از مفهوم «باز» نیز باز بودن خطوط ارتباطی هوایی و دریایی، سرمایه‌گذاری آزادانه و شفاف و امکان دست زدن به تجارت آزاد است (Glosserman, 2019: 59).

جیمز متیس،^۴ وزیر دفاع اسبق آمریکا، هم طی سخنرانی در نشست امنیتی شانگری‌لا^۵ اظهار داشت که راهبرد هند-اقیانوسیه بخشی از راهبرد کلان‌تر ایالات متحده در منطقه است که در آن تعمیق اتحاد با شرکا و متحدان اولویت دارد؛ متیس اظهار داشت که راهبرد ایندو-پاسفیک از چهار جزء مهم تشکیل شده است: الف) توجه بیش‌تر به فضای دریایی با کمک به متحدان برای ایجاد قابلیت و امکانات دریایی لازم برای بهبود امکان نظارت و حفاظت از منافع دریایی ب) اطمینان از امکان همکاری ارتش آمریکا با نیروهای نظامی کشورهای دیگر در منطقه ج) تحکیم حاکمیت قانون، جامعه مدنی و حکمرانی شفاف و د) ترغیب بخش خصوصی به فعالیت در منطقه. مایک

¹ Free and Open Indo-Pacific Strategy (FOIP)

² Sixth Tokyo International Conference on African Development

³ Liveliness

⁴ Alex Wong

⁵ James Mattis

⁶ Shangri-La Dialogue

پمپئو، وزیر امور خارجه وقت آمریکا هم در اواخر جولای ۲۰۱۸ و یک روز قبل از عزیمت به تور آسیای جنوب شرقی اعلام کرد که منطقه هند-اقیانوسیه از آنجا که یکی از موتورهای اقتصاد جهانی است برای ایالات متحده اهمیت خاصی دارد. او همچنین بر ضرورت افزودن بیش از ۱۱۳ میلیون دلار به این راهبرد تأکید کرد و در همین راستا اظهار داشت که ایالات متحده آمریکا ۱۱۳ میلیون دلار برای حمایت از مشارکتهای خصوصی-عمومی در این منطقه تعیین کرده است (Glosserman, 2019: 59).

در این میان تأکید ویژه‌ای هم بر روی نقش بخش خصوصی انجام شده بود؛ به طوری که آمریکایی‌ها امیدوار بودند میزان ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شرکت‌ها و صنایع خصوصی آنان در منطقه در چند سال آینده دو برابر شود. شاید بتوان این تأکید آمریکا بر مباحث اقتصادی و همچنین تلاش این کشور برای استفاده از بخش خصوصی و همچنین متحدان خود در این مسیر را واکنشی به عقب‌ماندگی تاریخی آمریکا از چین در سرمایه‌گذاری در این منطقه دانست؛ آمارهای موجود نشان می‌دهد که میزان کمک‌های توسعه‌ای چین در منطقه آسیای جنوب شرقی در حدفواصل سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۶، ۴۰ برابر آمریکا بوده است (Brandon, 2020: 25).

در سال ۲۰۱۸ شاهد تصویب قانون «استفاده بهتر از سرمایه‌گذاری برای نیل به توسعه (بیلد)»^۲ هم بودیم که مطابق آن سازمان «بنگاه تأمین مالی توسعه بین‌المللی ایالات متحده آمریکا»^۳ تأسیس شد تا سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه به گونه‌ای هدایت و راهبری گردد که منتهی به تقویت امنیت ملی آمریکا شود؛ تصویب این قانون آن قدر مهم بود که عده‌ای از آن به‌عنوان بزرگ‌ترین قانون مربوط به قدرت نرم آمریکا در دهه اخیر یاد کرده‌اند (Daniel F. Runde, 2018)؛ با توجه به تأکیدی که در منابع مربوط به طرح هند اقیانوسیه آزاد و باز بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی شده است، می‌توان این قانون را نیز تحولی مهم در عرصه روابط تجاری ایالات متحده با منطقه دانست.

در سال ۲۰۱۹، وزارت امور خارجه ایالات متحده سندی را با عنوان «هند-اقیانوسیه آزاد و باز: پیشبرد یک بینش مشترک»^۴ منتشر کرد که مقدمه آن هم توسط مایک پمپئو، وزیر امور خارجه وقت ایالات متحده، به رشته تحریر درآمده بود. در این سند ذکر شده بود که با توجه به حجم تجارت ۱,۹ تریلیون دلاری ایالات متحده آمریکا و کشورهای منطقه، سرنوشت آن‌ها کاملاً با یکدیگر گره خورده است و آمریکا برای حفظ نظم منطقه‌ای آزاد و باز قصد دارد تا با متحدان و شرکای خود و همچنین نهادهای منطقه‌ای مانند آسه‌آن، کشورهای حوزه رود مکونگ، کشورهای جزایر

^۱. Michael Pompeo

^۲. Better Utilization of Investments Leading to Development Act (BUILD) Act

^۳. U.S. International Development Finance Corporation (USIDFC)

^۴. A Free and Open Indo-Pacific: Advancing a Shared Vision

^۵. Mike Pompeo

^۶. Mekong

اقیانوسیه و هند همکاری نماید. یکی از آمارهای جالب ذکر شده در گزارش مذکور این بود که از زمان آغاز دولت ترامپ، وزارت امور خارجه آمریکا و آژانس توسعه جهانی ایالات متحده^۱ ۴٫۵ میلیارد دلار به کشورهای این منطقه کمک نموده‌اند. در سند مذکور به‌طور ویژه به آسه‌آن اشاره شده بود و ضمن اشاره به این نکته که آسه‌آن اولین مقصد سرمایه‌گذاری خارجی ایالات متحده آمریکا در منطقه هند-اقیانوسیه به شمار می‌رود (۲۷۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸)، نقش آسه‌آن در معماری هند-اقیانوسیه «مرکزی» توصیف شده بود و از این سازمان به‌عنوان ستون فقرات مذاکرات سیاسی و امنیتی در آسیا-اقیانوسیه یاد شده بود. در عرصه امنیتی نیز حضور ۳۷۵ هزار نظامی و کارمند آمریکایی در فرماندهی هند-اقیانوسیه ایالات متحده در منطقه و اختصاص ۶۰ درصد ناوگان دریایی این کشور به این منطقه نشانگر اهمیت امنیتی منطقه توصیف گشته بود. آمریکا همچنین در دوران ترامپ با به‌روزرسانی توافق امضا شده در سال ۱۹۹۰ و تمدید آن به مدت ۱۵ سال دیگر میلادی با سنگاپور، امکان حضور بیش‌تر در پایگاه‌های هوایی و دریایی سنگاپور را یافت و زمینه دیگری را برای حضور امنیتی خود در منطقه هند-اقیانوسیه فراهم نمود (Department of State, 2019).

اتفاق بسیار مهم دیگری که در سال آخر دولت ترامپ در منطقه آسیا-اقیانوسیه رخ داد، عقد توافق‌نامه مشارکت اقتصادی جامع منطقه‌ای (آرسپ) بین ۱۰ کشور عضو آسه‌آن و ۵ کشور دیگر (چین، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا و نیوزلند) بود که البته از سال ۲۰۱۲ کشورهای عضو آسه‌آن و شرکای گفت‌وگوی آنان^۲ در حال مذاکره برای انعقاد آن بودند. این پیمان اولین بزرگ‌ترین توافق‌نامه تجارت آزاد جهان از نظر جمعیت و تولید ناخالص داخلی به شمار می‌رود (William Alan Reinsch, 2019)، به علاوه، برای اولین بار است که شاهد نقش‌آفرینی دیپلماسی قدرت‌های متوسط^۴ در این سطح بالا هستیم زیرا این کشورهای عضو آسه‌آن بودند که قدم در راه این همگرایی قرار دادند و با بر عهده گرفتن مسئولیت مذاکرات، کشورهای بزرگ‌تر را هم وارد این عرصه نمودند؛ در حقیقت عده‌ای معتقد هستند که بدون «مرکزیت آسه‌آن» امکان ایجاد چنین توافق‌نامه‌ای وجود نداشت. آرسپ همچنین تحولی بزرگ در عرصه روابط کشورهای شمال شرق آسیا با یکدیگر به شمار می‌رود زیرا کشورهای چین، ژاپن و کره جنوبی پیش‌تر با دولت‌های آسیای جنوب شرقی توافق‌نامه‌های دوجانبه تجارت آزاد داشتند اما برای کشورهای شمال شرق آسیا این اولین توافق در نوع خود به شمار می‌رود. علاوه بر این پیش‌بینی می‌شود که این توافق‌نامه تا سال ۲۰۳۰ سالانه ۲۹۰ میلیارد دلار به درآمد جهان و ۵۰۰ میلیارد دلار به تجارت جهان بیفزاید؛ به‌طور خاص نیز پیش‌بینی می‌شود که منطقه جنوب شرق آسیا از این پیمان سالانه ۱۹ میلیارد دلار منتفع خواهد شد (Peter Petri, 2020).

^۱. United States Agency for International Development (USAID)

^۲. Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)

^۳. Dialogue Partners

^۴. Middle Power Diplomacy

در این میان متحدان آمریکا، علی‌الخصوص ژاپن و استرالیا، هم نقشی مهم در راهبرد ایالات متحده داشتند. برای ژاپن به‌عنوان بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار در منطقه آسیای جنوب شرقی بسیار مؤثر است و به همین دلیل در تعیین موازنه قدرت آتی منطقه نقش مهمی خواهند داشت. مطابق با آمارهای موجود میزان سرمایه‌گذاری ژاپن در منطقه آسیای جنوب شرقی بیش‌تر از چین است و این کشور سعی دارد تا با طرح «مشارکت برای زیرساخت‌های باکیفیت» که در سال ۲۰۱۵ مطرح شده و ورژن جدید آن که در سال ۲۰۱۶ طرح گشت، به ترتیب ۱۱۲۰ و ۲۰۰ میلیارد دلار در زمینه پروژه‌های اتصال سرمایه‌گذاری نماید و به‌این‌ترتیب از تأثیرگذاری پروژه یک کمربند یک راه بکاهد. در کنار این موضوع، ژاپن در قالب سیاست تایلند+۱^۱ (که در آن کارخانه‌های ژاپنی که از خاک تایلند برای تولید محصولات خود استفاده می‌کردند، بخش‌هایی از زنجیره تولیدی خود را که مستلزم استفاده از تعداد زیادی نیروی کار است به لائوس، کامبوج و میانمار انتقال می‌دهند) درصد افزایش نفوذ خود در منطقه است. این کشور همچنین با آموزش گارد ساحلی و فروش تجهیزات دریایی و هوایی به کشورهای منطقه، سبب افزایش تاب‌آوری آنان در برابر چین شده است. این اقدامات سبب شده است تا خاطره بد اشغال آسیای جنوب شرقی از سوی ژاپن در دوران جنگ جهانی دوم کمرنگ‌تر شود و این کشور تبدیل به بازیگری مشروع و راهبردی در منطقه گردد. نظرسنجی اخیر انجام شده توسط موسسه یوسف اسحاق^۲ هم نشان می‌دهد که ژاپن مورد اعتمادترین کشور در نزد نخبگان سیاسی آسیای جنوب شرقی است (ISPI, 2019). اتفاق بسیار مهم دیگری که در این سال رخ داد، رونمایی ایالات متحده، استرالیا و ژاپن از ابتکار «شبکه‌های نقطه‌های آبی»^۳ بود که از آن به‌عنوان جایگزین ابتکار «کمربند-راه» چین یاد شده است و قرار است تا از بخش خصوصی برای فعالیت در «پروژه‌های باکیفیت» منطقه آسیا-اقیانوسیه حمایت کند؛ به‌عبارت‌دیگر قرار است با استفاده از آنچه «فاینانس مختلط»^۴ (Dollar, 2019: 4) خوانده می‌شود، ترغیب و جهت‌دادن به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در منطقه آسیا-اقیانوسیه سرلوحه امور قرار گیرد (Stromseth, 2019).

۲-۳- دولت بایدن

در دوران بایدن این تصور وجود داشت که چرخش به آسیا یا هند-اقیانوسیه آزاد و باز در اهداف خود موفق نبوده‌اند؛ به‌طوری‌که میشل فلورنی، معاون وزیر دفاع در دوران اوباما اظهار داشت که ایالات متحده در عملی کردن تعهد خود مبنی بر چرخش به آسیا موفق نبوده است. کلیتون در مقاله معروف خود در فارن پالسی که پیش‌تر درباره آن صحبت شد، شش خط‌مشی را

¹. Partnership for Quality Infrastructure

². Thailand+1 Strategy

³. ISEAS-Yusuf Ishak Institute

⁴. Blue Dot Networks

⁵. Blended Finance

⁶. Michèle Flournoy

اعلام کرد که از دید او برای بازتعریف نقش آمریکا در آسیا-اقیانوسیه ضروری بودند: تحکیم اتحادهای امنیتی دوجانبه، تعمیق همکاری با قدرت‌های نوظهور، تعامل با نهادهای چندجانبه منطقه‌ای، گسترش تجارت و سرمایه‌گذاری، حضور نظامی وسیع و پیشبرد دموکراسی و حقوق بشر؛ اما از دید بسیاری از متخصصان، آمریکا در جامه عمل پوشاندن به این اهداف موفق نبوده است: اتحادهای نظامی ایالات متحده با چالش‌های درونی و بیرونی زیادی روبه‌رو بوده‌اند، چین از نظر اقتصادی فعال‌تر و از نظر نظامی تهاجمی‌تر شده است و برنامه هسته‌ای کره شمالی نیز در حال پیشرفت است. علاوه بر این، در دوران بایدن روابط با استرالیا، کره و ژاپن بهبود یافته است اما وضعیت تایلند و فیلیپین، به خاطر ضعف دموکراسی و نزدیک شدن دو کشور مذکور به چین، مناسب نیست.

در نظرسنجی اخیری که از نخبگان منطقه آسیای جنوب شرقی انجام گرفت، ۷۷ درصد آن‌ها اعلام کردند که حضور آمریکا در ۴ سال گذشته در منطقه کاهش یافته است. هرچند فعالیت کواد^۱ در منطقه افزایش یافته است اما هر راهبرد ایالات متحده در منطقه آسیا-پاسفیک که آسیای جنوب شرقی را در نظر نگیرد، خلأیی بسیار مهم در خود دارد- به دلیل اهمیت کواد در بخش بعدی اختصاصاً به بررسی آن خواهیم پرداخت. بدترین عملکرد ایالات متحده نیز در حوزه تجاری بوده است، در سال ۲۰۱۶ هر دو داوطلب تصدی ریاست جمهوری آمریکا مخالف پیوستن این کشور به شراکت راهبردی ترانس پاسفیک بودند؛ این در حالی است که بازیگران دیگر از این فرصت استفاده کردند که نمونه آن توافق‌نامه مشارکت اقتصادی اروپا و ژاپن در سال ۲۰۱۹ و عقد پیمان آرسپ در سال ۲۰۲۰ بود. در عرصه نظامی نیز باید به این نکته اشاره کرد که چین در دهه گذشته سرمایه‌گذاری زیادی در این عرصه انجام داده است؛ مثلاً بودجه نظامی این کشور در سال ۲۰۱۱ تنها دو برابر ژاپن بود اما این میزان در سال ۲۰۲۰ به بیش‌تر از ۵ برابر رسید. درباره وضعیت دموکراسی هم ذکر این نکته اکتفا می‌کند که وضعیت دموکراسی در ۱۵ سال گذشته در سراسر جهان حرکتی رو به عقب داشته است. به‌علاوه بسیاری معتقد هستند که یکی از مشکلات اصلی که ایالات متحده در منطقه هند-اقیانوسیه با آن مواجه است، تمرکز بیش‌ازحد بر چین است که سبب شده است راهبرد آمریکا در منطقه هند-اقیانوسیه بخشی از راهبرد این کشور در قابل پین باشد؛ درحالی که دقیقاً باید شاهد معادله‌ای برعکس باشیم (Liff, 2021).

متخصصان طرفدار رویکرد آمریکا معتقد هستند که رقابت با چین نباید دال مرکزی راهبرد آمریکا در منطقه باشد. علاوه بر این، به اعتقاد آن‌ها در این منطقه ساده‌سازی‌هایی مانند «دشمن من دوست من است» یا واداشتن کشورها به انتخاب بین چین و آمریکا، مخصوصاً در منطقه آسیای جنوب شرقی جواب نمی‌دهد؛ زیرا کشورهای این منطقه به «دیپلماسی بی‌بندوبار»^۲ اهتمام دارند (Rao, 2021).

با توجه به این که نوع تعامل چین و آمریکا از بده بستان و تعامل عبور کرده و وارد فاز رقابت

^۱. Quad

^۲. Promiscuous Diplomacy

شده است، همکاری کشورهایمانند هند، ژاپن، اندونزی، ویتنام و سنگاپور می‌تواند آمریکا را در اتخاذ راهبردی مناسب در منطقه آسیا-پاسفیک یاری کند. از طرف دیگر بایدن در حالی قدرت را در دست گرفت که همان‌طور که پیش‌تر هم گفته شد، رقابت آمریکا و چین به اوج خود رسیده بود و گفته می‌شد که منطقه آسیا-اقیانوسیه و مشخصاً آسیای جنوب شرقی، تعیین‌کننده سرانجام این نبرد خواهد بود زیرا نتیجه زمین بازی این منطقه می‌تواند تعیین‌کننده رقابت جهانی چین و آمریکا باشد؛ البته علی‌رغم این که در چند سال گذشته کشورهایمانند کامبوج و لائوس و اخیراً میانمار به جبهه چین پیوسته یا به آن نزدیک شده‌اند، تصور کلی در نزد آمریکایی‌ها این است که هنوز هم چین فاصله زیادی با تسلط کامل بر منطقه دارد و نقاط مثبت و قوت آمریکا بیش‌تر از چین است؛ به‌طوری‌که اکنون بیش‌تر از ۴۲۰۰ کمپانی آمریکایی در منطقه فعال هستند و آسه‌آن چهارمین شریک تجاری ایالات‌متحده در جهان به شمار می‌رود و میزان دادوستد این دو در سال ۲۰۱۸، ۳۵۰ میلیارد دلار بود که البته اختلاف زیادی با ۵۸۷ میلیارد دلار حجم تجارت چین و آسه‌آن دارد. نکته بسیار مهم‌تر این است که میزان سرمایه‌گذاری آمریکا در آسیای جنوب شرقی ۳۲۹ میلیارد دلار است که از مجموع سرمایه‌گذاری چین، ژاپن و کره جنوبی در این منطقه بیش‌تر است (Shambaugh, 2020).

اصلی‌ترین اتفاقی که در یک سال اول به قدرت رسیدن بایدن در منطقه هند-اقیانوسیه رخ داد، عقد پیمان امنیتی آکس^۱ بین ایالات‌متحده آمریکا، استرالیا و بریتانیا بود که مطابق آن ایالات‌متحده متعهد شد تا زیردریایی‌های با پیشران هسته‌ای به استرالیا صادر کند؛ این در حالی بود که استرالیا پیش‌تر قرار بود زیردریایی‌هایی دیزلی از فرانسه به ارزش ۶۶ میلیارد دلار دریافت کند اما با توجه به تأخیر پیمانکار فرانسوی، قرارداد خود را با این کشور لغو نمود. کارشناسان معتقد هستند که این اقدام بی‌سابقه اولاً نشانگر سطح بالای نگرانی آمریکا از فعالیت‌های چین در منطقه هند-اقیانوسیه هستند که سبب شده است حتی آمریکا به متحد قدیمی خود فرانسه نیز بی‌توجهی نماید؛ استفان والت، استاد روابط بین‌الملل آمریکایی، اعطای زیردریایی‌های با پیشران اتمی به استرالیا را پاسخی به ادراکات موجود از تهدید فزاینده چین و مخصوصاً قدرت فزاینده دریایی این کشور و همچنین ادعاهای تجدیدنظرطلبان آن در مناطقی مانند دریای چین جنوبی و تایوان می‌داند (Walt, 2021). جان بولتون، مشاور سابق امنیت ملی آمریکا، هم طی مقاله‌ای اظهار داشت که پیمان آکس در منطقه هند-اقیانوسیه و حتی جهان تبدیل به نقطه عطفی گشته است که می‌تواند نوید چرخش واقعی به آسیا را بدهد (Bolton, 2021). با این وجود اقدامات دولت بایدن نشان داده که او هم علی‌رغم تفاوت در خط‌مشی ترامپ همین مسیر او را در منطقه آسیا-اقیانوسیه ادامه داده است و حتی این تصور وجود دارد که رویکرد آمریکا نسبت به آسیا بیش‌از حد نظامی شده است؛ این در حالی است که آنچه در این منطقه بیش‌ترین اهمیت را دارد؛ بحث توسعه و تجارت است (Jackson, 2021).

^۱. AUKUS

^۲. Stephan Walt

^۳. John Bolton

در سال ۲۰۲۲ همچنین شاهد انتشار راهبرد دولت بایدن در منطقه هند-اقیانوسیه توسط کاخ سفید بودیم که توجه زیادی را به خود جلب نموده بود. شاید بتوان کانون گفتمانی این سند را همان جمله اول آن دانست که بر این نکته تأکید شده بود که «ایالات متحده آمریکا» یک قدرت هند-اقیانوسیه‌ای است و وعده داده شده بود که در دولت بایدن، آمریکا به دنبال تحکیم جایگاه و تعهد پر سابقه خود به منطقه آسیا-پاسفیک است. در این سند اظهار شده بود که دولت بایدن نیل به ۵ هدف را در این منطقه دنبال می‌کند: الف) پیشبرد طرح هند-اقیانوسیه آزاد و باز؛ ب) ایجاد ارتباط درون و ورای منطقه؛ ج) پیش برد شکوفایی آسیا-پاسفیک؛ د) تقویت امنیت آسیا-اقیانوسیه؛ ی) ایجاد تاب‌آوری منطقه‌ای در برابر تهدیدات فراملی قرن ۲۱ (White House, 2022: ۷).

در این میان این انتقاد همیشه به راهبرد سیاست خارجی آمریکا در منطقه آسیا-اقیانوسیه وجود داشته است که بیش از حد به ابعاد نظامی متکی است و در آن به مسائل اقتصادی توجه نشده است؛ به طوری که عده‌ای بعد اقتصادی را «آشکارترین خلأ در سیاست ایالات متحده در منطقه هند-اقیانوسیه» دانسته‌اند (Kausikan, 2022). تعدادی نیز بر این باور هستند که برخی از کارشناسان معتقد هستند «پاشنه آشیل سیاست ایالات متحده همچنان تعامل اقتصادی است و چین در تجارت و سرمایه‌گذاری زیرساختی از ایالات متحده پیشی گرفته است» (Heydarian, 2022).

شاید به همین دلیل بود دوازده کشور که هفت کشور از آن‌ها از آسیای جنوب شرقی هستند، در می ۲۰۲۲ وارد چهارچوب اقتصادی هند و اقیانوسیه شدند که توسط دولت بایدن ساماندهی شده است. برونی، اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور، تایلند و ویتنام با ایالات متحده، ژاپن، هند، کره جنوبی و نیوزلند در این تعهد که اخیراً آغاز شده است، نقش‌آفرینی می‌کنند. سه روز بعد، فیجی اولین کشوری در اقیانوسیه بود که به این پیمان پیوست (Pitlo, 2022). این چارچوب دارای چهارستون تجاری، زنجیره تأمین، انرژی پاک، کربن‌زدایی و زیرساخت و مالیات و مبارزه با فساد و کشورها می‌توانند به انتخاب خود به هر تعداد از این ستون‌ها پیوندند (Zhenglong, 2022). این چارچوب یک توافق‌نامه تجارت آزاد، یک پیمان سنتی چیزی یا چیزی شبیه به آن نیست، بلکه هدف آن همکاری کشورهای مختلف برای تعیین استانداردهای بالا، اتخاذ قوانین الزام‌آور و تعهدات نرم‌تر در زمینه تلاش‌های مشارکتی مرتبط با چهار ستون مذکور است. (Juster, Kumar, Cutler, & Forbes, 2022). با توجه به نوپا بودن این چارچوب، برای تحلیل کامل‌تر آن باید صبر نمود.

در این بخش با توجه به اهمیت کواد در راهبرد ایالات متحده آمریکا در منطقه آسیا-اقیانوسیه و آسیای جنوب شرقی، اختصاصاً به بررسی این موضوع پرداخته می‌شود.

۳- پیمان کواد

زمانی که پیمان گفتگوی امنیتی چهارجانبه (کواد) در سال ۲۰۰۴ و پس از سونامی معروف

¹. Quadrilateral Security Dialogue (Quad)

آن سال با پیشنهاد شینزو آبه و با حضور چهار کشور ژاپن، هند، استرالیا و آمریکا تشکیل شد، آبه آن را تلاشی برای جمع‌کردن ظرفیت کشورهای عضو برای پاسخ به چالش‌های امنیت منطقه‌ای می‌دانست؛ اما ۳ کشور دیگر علاقه چندانی به این کار نداشتند: رئیس‌جمهور وقت آمریکا، جورج دبلیو بوش، معتقد بود که این کار در زمانی که به همکاری چین در جنگ موسوم به ضد تروریسم نیاز است، سبب منزوی شدن این کشور می‌شود؛ مانموهان سینگ، نخست‌وزیر وقت هند، روابط با چین را برای کشور خود ضروری می‌دانست و در استرالیا نیز دولت وقت نگران ضربه خوردن روابط اقتصادی خود با چین بود و از سوی دیگر علاقه‌ای نداشت که هند به مثلث آمریکا، ژاپن و استرالیا اضافه شود. استعفای آبه در سال ۲۰۰۷ هم کواد را در معرض بایگانی همیشگی تاریخ قرار داد؛ اما زمانی که آبه دوباره به قدرت رسید و در سال ۲۰۱۷ دوباره این جمع را تشکیل داد، شرایط به‌طور کلی دگرگون شده بود: شدت گرفتن رقابت واشنگتن و پکن، رفتار تهاجمی چین دریای چین جنوبی و چین شرقی و درگیری‌های مرزی با هند کشورهای عضو را در موضع خود علیه چین متحد کرده بود.

درگیری‌های مرزی هند و چین در ژوئن ۲۰۲۰ هم سبب شد هند، به‌عنوان عضوی که کمترین علاقه به موضع‌گیری در برابر چین را داشت، در محاسبات خود تجدیدنظر کند. وزرای امور خارجه چهار کشور عضو در اکتبر ۲۰۲۰ در توکیو با یکدیگر دیدار کردند و پمپئو اعلام کرد که واشنگتن قصد «نهاده‌سازی» کواد، «تشکیل یک چارچوب امنیتی حقیقی» و گسترش کواد برای «مقابله با چالش‌های حزب کمونیست چین» را دارد. دقیقاً بعد از این دیدار، هند که پیش‌تر از بیم رنجاندن پکن علاقه‌ای به شرکت استرالیا در رزمایش نظامی سالانه مالابار خود به همراه آمریکا و ژاپن نداشت، رسماً از استرالیا برای شرکت در آن دعوت کرد. بعد از این اتفاقات بود که وانگ یی، وزیر امور خارجه چین، در تغییری لحنی آشکار، کواد را «ناتوی ایندوپاسفیک» خواند و راهبرد امنیتی آن را خطرناک دانست. چینی‌ها در ابتدا سعی کردند تا از وابستگی اقتصادی این کشورها برای ایجاد انفکاک در کواد استفاده کنند و برای نیل به این هدف استرالیا را به‌عنوان ضعیف‌ترین کشور این پیمان از نظر اقتصادی آماج اقدامات خود قرار دادند. چین روی واردات محصولاتی مانند زغال، الوار، گوشت، پنبه و... از استرالیا محدودیت‌هایی را اعمال کرد؛ در عین حال سعی نمود تا روابط خود با توکیو و دهلی‌نو را بهبود بخشد؛ اما این اقدامات به دلیل فعالیت‌های چین در هنگ‌کنگ، دریای چین جنوبی و دریای چین شرقی در ژاپن راه به‌جایی نبرد و موضع ضد چینی هند هم پس از درگیری‌های مرزی سال ۲۰۲۰ به‌شدت افزایش یافت. در همین راستا بود که سوبرامانیم جایشانکار، وزیر امور خارجه هند، اعلام کرد که تنش‌های مرزی با چین ضرورت تعامل هند با آمریکا در امور مربوط به امنیت ملی را بیش‌تر آشکار نموده است. چین پس از این تحولات متوجه شد که راهبرد چماق و هویج درباره کواد جواب نمی‌دهد و به همین دلیل استراتژی جدیدی اتخاذ نمود: تهاجم سیاسی شدید. شی جین‌پینگ هم استفاده از چندجانبه‌گرایی به‌عنوان بهانه‌ای برای آغاز تنش‌های ایدئولوژیک را محکوم کرد. چین برای مقابله با این وضعیت سعی کرده است تا

خود را نماینده چندجانبه‌گرایی واقعی نشان دهد و پیوستن به آرسپ و مطرح شدن احتمال پیوستن به سی‌پی‌تی‌پی‌پی هم در همین راستا مطرح شده است (Rudd, 2021). مسئله کواد اکنون آن قدر مهم شده است که وزیر امور خارجه دولت بایدن تنها پس از ۱ ماه تشکیل دولت جدید، با هم‌تایان خود در کشورهای عضو کواد جلسه برگزار کرد. بعضی نیز پیشنهاد داده‌اند که می‌توان کواد را نیز با افزودن کشورهایمانند تایوان، سنگاپور، ویتنام و کره جنوبی گسترش داد یا با محوریت یک یا چند عضو کواد، اتحادهای جدیدی ایجاد نمود (Bolton, 2021).

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی در پی پاسخ به این پرسش بود که چه نقاط اشتراک و افتراقی در موضع‌گیری دولت‌های مختلف آمریکا نسبت به منطقه آسیا-پاسفیک در حداثصل سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۲ وجود دارد؟ فرضیه پژوهش هم از این قرار است که «چرخش به آسیا» وجه اشتراک سیاست خارجی هر سه دولت می‌باشد اما در دولت‌های اوپاما و بایدن شاهد استفاده از ظرفیت متحدان و ائتلاف‌سازی بودیم اما ترامپ با سیاست خارجی خاص خود سیاست تک‌روانه‌ای را در منطقه دنبال می‌کرد. یافته‌های پژوهش با تأیید فرضیه، حاکی از آن است که در سیاست خارجی سه دولت اوپاما، ترامپ و بایدن بیش‌تر از اختلاف و انقطاع شاهد تداوم هستیم و از سوی دیگر هر سه دولت نسبت به اهمیت و خیزش این منطقه واقف بوده و نسبت به آن توجه بسیار داشته‌اند. از سوی دیگر آنچه راهبرد دولت ترامپ را از راهبرد دولت‌های اوپاما و بایدن نسبت به منطقه آسیا-اقیانوسیه جدا می‌کند، تأکید بر همکاری با متحدان و شرکا است، امری که در دوران ترامپ، برخلاف دوره‌های قبلی و بعدی کم‌رنگ‌تر شد؛ به‌طوری‌که می‌توان دولت بایدن را به‌نوعی دولت سوم اوپاما در حوزه آسیا-اقیانوسیه دانست.

در مقام نتیجه‌گیری کلی می‌توان اظهار داشت که بررسی سیاست خارجی دولت‌های اوپاما، ترامپ و بایدن نسبت به منطقه آسیا-اقیانوسیه و همچنین کنشگری چین در این منطقه حاکی از دو موضوع مهم است: اولاً در سیاست خارجی دولت‌های مذکور نسبت به این منطقه بیش‌تر از این که با تغییر مواجه باشیم در حقیقت شاهد تداوم هستیم؛ ثانیاً خیزش منطقه آسیا-پاسفیک در سیاست جهانی بسیار مهم و چشمگیر است؛ به‌طوری‌که هیچ کنشگری در عرصه بین‌الملل نسبت به آن نمی‌تواند بی‌تفاوت باشد.

دوران اوپاما از آن رو اهمیت بسیاری در تحلیل موضع‌گیری نسبت به منطقه آسیا-اقیانوسیه دارد که دولت او واضح راهبرد «چرخش به آسیا» است؛ در حقیقت پس از این که برای حدود یک دهه سیاست خارجی آمریکا بر اثر جنگ‌های موسوم به ضد تروریسم بر منطقه خاورمیانه متمرکز بود، دولت اوپاما که متوجه خیزش منطقه آسیا-اقیانوسیه و علی‌الخصوص چین شده بود، سعی کرد تا کانون توجه سیاست خود را در منطقه آسیا-اقیانوسیه قرار دهد؛ البته بسیاری بر این باور هستند که او در این کار موفق نبود و مسائل مختلف، از جمله ظهور داعش و برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران، سبب شد تا باز هم خاورمیانه و نه آسیا-اقیانوسیه، دال مرکزی گفتمان سیاست خارجی او

باشد. اواما برای نیل به این هدف تأکید زیادی روی چندجانبه‌گرایی و استفاده از ظرفیت کشورهای متحد داشت؛ کما این که در دوران او شاهد تقویت بیش‌ازپیش روابط ایالات متحده با کره جنوبی، ژاپن، استرالیا و کشورهای آسه‌آن بودیم.

در تحلیل سیاست خارجی ترامپ در منطقه آسیا-اقیانوسیه، عده‌ای از متخصصان بر این باور هستند که راهبرد دولت آمریکا در مقطع زمانی مذکور از نوعی تضاد درونی رنج می‌برد زیرا تأکید هم‌زمان بر گفتمان‌های «اول آمریکا» و «رقابت قدرت‌های بزرگ» سبب می‌شد که ایالات متحده نتواند از ظرفیت متحدان خود در مقابله با چین استفاده کند؛ البته ذکر این نکته نیز ضروری است که بسیاری از متحدان نزدیک آمریکا هم حداقل به اندازه این کشور، علاقه‌ای به مقابله با چین نداشتند زیرا اولاً خواستار استفاده از مواهب رابطه با چین بودند و ثانیاً نمی‌خواستند آتش رقابت چین و آمریکا بیش‌تر از این شعله‌ور گردد. خروج آمریکا از پیمان مشارکت ترانس-پاسفیک هم در همین راستا ارزیابی می‌گردد. نکته بعدی نیز آن است که ادبیات دولت ترامپ که در آن فرقی بین متحدان و رقبای وجود نداشت و فقط به منافع آمریکا تأکید می‌گشت، سبب دلسردی بیش‌تر متحدان آمریکا می‌شد. نکته بعدی که تضاد سیاست آمریکا در ترامپ را بیش‌تر روشن می‌ساخت، تأکید بر وجه داخلی «آزاد بودن» و مبتنی بر دموکراسی بودن کشورهای حوزه آسیا-اقیانوسیه در عین حمایت از رهبران اقتدارگرایی مانند رودریگو دو ترته، رئیس‌جمهور فیلیپین، بود (Ford, 2020). این در حالی است که در مدتی که از آغاز ریاست‌جمهوری بایدن می‌گذرد، شاهد ادامه مسیر ترامپ هستیم؛ اقداماتی مانند پیمان آکس دقیقاً همان چیزی است که ترامپ برای مهار چین در سر داشت و دقیقاً به همین خاطر مورد تمجید جمهوری خواهان تندرویی مانند جان بولتون قرار گرفته است؛ البته آنچه رویکرد بایدن را نسبت به ترامپ درباره منطقه آسیا-اقیانوسیه متفاوت می‌نماید، تلاش او برای چندجانبه‌گرایی و همکاری با شرکا و متحدان است؛ امری که خود را در تقویت کواد و تحکیم روابط با کشورهایی مانند کره جنوبی، استرالیا، تایلند و فیلیپین نشان می‌دهد. شاید به دلیل اتخاذ همین رویکرد بتوان دولت بایدن را دولت سوم اواما، حداقل با توجه به سیاست‌های اعمال شده در حوزه آسیا-اقیانوسیه، نامید. البته نسبت به رویکرد بایدن چند نگرانی وجود دارد؛ از یک طرف در اسناد بالادستی آمریکا در حوزه آسیا-پاسفیک شاهد تأکید بر دموکراسی هستیم؛ این در حالی است که بسیاری از کشورهای منطقه آسیا-اقیانوسیه دموکراتیک محسوب نمی‌شوند و از طرف دیگر این احتمال وجود دارد که با بالا گرفتن درگیری روسیه و آمریکا که جنگ اخیر اوکراین نیز نمودی از آن است، شاهد کاسته شدن توجه دولت بایدن به منطقه آسیا-اقیانوسیه باشیم.

منابع فارسی

۱. تابع افشار، ساناز، و برزگر، کیهان. (۱۳۹۵). رئالیسم نئوکلاسیک و سیاست خارجی آمریکا؛ تحلیلی نظری بر فهم سیاست خارجی ایالات متحده. رهیافت‌های سیاسی و بین‌المللی، ۸(۱)، ۷۰-۴۲.

۲. جمشیدی، محمد، و یزدان‌شناس، زکیه (۱۳۹۹). استراتژی چرخش به آسیا؛ خیزش چین و سیاست امنیت ملی آمریکا در آسیا. *دانش سیاسی*، ۱۶(۱)، ۹۱-۱۱۶.
۳. شیخ‌الاسلامی، محمدحسن، و عطازاده، سجاد. (۱۴۰۱). آسیایی شدن: خوانشی جدید از نگاه به شرق. *فصلنامه روابط خارجی*، ۱۴(۴)، ۳۷-۶۸.
۴. فرهمند، محمدرضا، متقی، ابراهیم، و میرکوشش، امیرهوشنگ. (۱۴۰۰). رقابت هژمونیک آمریکا و چین و تاثیر آن بر جریان انرژی و نفت در جهان. *فصلنامه مطالعات بین‌المللی*، ۱۸(۱)، ۱۰۳-۱۲۰.
۵. فیروزآبادی، سیدجلال. (۱۳۹۰). واقع‌گرایی نوکلاسیک و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران. *فصلنامه سیاست خارجی*، ۲۵(۲)، ۲۷۵-۲۹۴.

English References

1. Auslin, M. R. (2018). *The Question of American Strategy in the Indo-Pacific*. Stanford: Hoover Institution.
2. Bazoobandi, S. (2020). *Asian Players: Risks and Chances from Middle Eastern Perspectives: The View From Iran*. In V. T. Tramballi, *Loking West: The Rise of Asia in the Middle East*, Milan: ISPI.
3. Berteau, D. J., Green, M. J., & Cooper, Z. (2014). *Assesing the Asia-Pacific Rebalance*. Washington: CSIS.
4. Bolton, J. (2021). John Bolton on how a new era of American alliances is under way. *Economist*. September 22, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.economist.com/by-invitation/2021/09/22/john-bolton-on-how-a-new-era-of-american-alliances-is-under-way>
5. Brandon, J. J. (2020). *Urgent Issues in U.S.-Southeast Asian Relations for 2021*. San Francisco: Asia Foundation.
6. Clinton, H. (2011). America's Pacific Century, *Foreign Policy*. October 11, Retrieved October 30, 2021, at: <https://foreignpolicy.com/2011/10/11/americas-pacific-century/>
7. Cutler, W. (2021). America Must Return to the Trans-Pacific Partnership. *Foreign Affairs*. September 10, Retrieved October 30, 2021, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2021-09-10/america-must-return-trans-pacific-partnership>
8. Daniel F. Runde, R. B. (2018). The BUILD Act Has Passed: What's Next?. *CSIS*. October 12, Retrieved November 4, 2021, at: <https://www.csis.org/analysis/build-act-has-passed-whats-next>
9. Department of State. (2019). *Free and Open Indo-Pacific : Advancing a Shared Vision*.

- Washington: Department of States of United States of America.
10. Detsch, J. (2021). How the U.S. Learned to Stop Worrying About the Pacific and Love the 'Indo-Pacific', *Foreign Policy*. July 30, Retrieved October 30, 2021, at: <https://foreignpolicy.com/2021/07/30/biden-pacific-china/>
 11. Dollar, D. (2019). *China and the West competing over infrastructure in Southeast Asia*. Washington: Brookings.
 12. Donnelly, J. (2011). *Realism*. In A. L.-S. Scott Burchill, *Theories of International*. New York: Palgrave Macmillan.
 13. Ford, L. (2020). *The Trump Administration and "the Free and Open Indo-Pacific"*. Washington: Brookings.
 14. Gershman, J. (2002). Is Southeast Asia the Second Front?. *Foreign Affairs*, July 2, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2002-07-01/southeast-asia-second-front>
 15. Glosserman, B. (2019). An Administration at War with Itself: The New US Strategy for the Indo-Pacific. In: Miracola, A. B., *Geopolitics by Other Means: The Indo-Pacific Reality*. Milan: ISPI, pp. 55-70.
 16. Gnanagurunathan, D. (2012). India and the idea of the 'Indo-Pacific'. *East Asia Forum*, October 2012, Retrieved October 29, 2021, from <https://www.eastasiaforum.org/2012/10/20/india-and-the-idea-of-the-indo-pacific/>
 17. Heydarian, R. J. (2022). Beyond Strategic Hype: Prospects for Biden's Indo-Pacific Economic Framework. *CHINA US Focus*, , June 11, Retrieved August 1, 2022, from <https://www.chinausfocus.com/finance-economy/beyond-strategic-hype-prospects-for-bidens-indo-pacific-economic-framework>
 18. Jackson, V. (2023). The Problem with Primacy. *Foreign Affairs*, January 16, at: <https://www.foreignaffairs.com/asia/problem-primacy>
 19. Juster, K. I., Kumar, M., Cutler, W., & Forbes, N. (2022). It's Time for America and India to Talk Trade. *Foreign Affairs*, April 14, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/india/2022-04-14/its-time-america-and-india-talk-trade>
 20. Kaplan, R. (2011). *Monsoon: The Indian Ocean and the Future of American Power*. New York: Random House.
 21. Kausikan, B. (2022). Threading the Needle in Southeast Asia. *Foreign Affairs*, May 11, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/southeast-asia/2022-05-11/threading-needle-southeast-asia>
 22. Liff, Z. C. (2021). , *Foreign Affairs*. America Still Needs to Rebalance to Asia, August

- 11, Retrieved November 5, 2021, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2021-08-11/america-still-needs-rebalance-asia>
23. Obama, B. (2011). Remarks By President Obama to the Australian Parliament. *The White House President Barack Obama*, November 17, Retrieved November 4, 2021, from <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2011/11/17/remarks-president-obama-australian-parliament>
24. Peter Petri, M. P. (2020). RCEP: A new trade agreement that will shape global economics and politics, *Brookings*. , November 16, Retrieved October 31, 2021, at: <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/11/16/rcep-a-new-trade-agreement-that-will-shape-global-economics-and-politics/>
25. Pitlo, L. B. (2022). IPEF: A New Addition to Southeast Asia's Overlapping Economic Constellations. *CHINA US Focus*, June 30, Retrieved August 1, 2022, at: <http://www.chinausfocus.com/finance-economy/ipef-a-new-addition-to-southeast-asias-overlapping-economic-constellations>.
26. Rao, N. (2021). Nirupama Rao on America's need for wisdom and allies in Asia, *Economist*, September 27, Retrieved November 5, 2021, at: <https://www.economist.com/by-invitation/2021/09/27/nirupama-rao-on-americas-need-for-wisdom-and-allies-in-asia>
27. Schake, K. (2023). Biden's Foreign Policy Is a Mess. *Foreign Affairs*, February 10, at <https://www.foreignaffairs.com/united-states/biden-foreign-policy-mess>.
28. Shambaugh, D. (2020). The Southeast Asian Crucible. *Foreign Affairs*, December 17, Retrieved November 5, 2021, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2020-12-17/southeast-asian-crucible>
29. Stromseth, J. (2019). *Don't make us choose: Southeast Asia in the throes of US-China rivalry*. Massachusetts: Brookings.
30. Sverdrup-Thygeson, J., Lanteigne, M., & Sverdrup, U. (2016). "For Every Action..." The American pivot to Asia and fragmented European responses. *Brookings*, January 27, at: <https://www.brookings.edu/articles/for-every-action-the-american-pivot-to-asia-and-fragmented-european-responses/>
31. Walt, S. (2021). The AUKUS Dominoes Are Just Starting to Fall. *Foreign Policy*, September 18, Retrieved November 5, 2021, at: <https://foreignpolicy.com/2021/09/18/aukus-australia-united-states-submarines-china-really-means/>
32. *White House*. (2022). Indo-Pacific Strategy of the United States, February, at: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/02/U.S.-Indo-Pacific->

Strategy.pdf

33. William Alan Reinsch, L. M. (2019). At Last, An RCEP Deal. *CSIS*, December 3, Retrieved October 2021, 2021, at: <https://www.csis.org/analysis/last-rcep-deal>
34. Yahuda, M. (2019). *The International Politics of the Asia-Pacific*. New York: Routledge.
35. Zhenglong, W. (2022). The IPEF is a Bust. *CHINA US Focus*, June 15, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.chinausfocus.com/finance-economy/the-ipef-is-a-bust>

Translated References to English

1. Auslin, M. R. (2018). *The Question of American Strategy in the Indo-Pacific*. Stanford: Hoover Institution.
2. Bazoobandi, S. (2020). *Asian Players: Risks and Chances from Middle Eastern Perspectives: The View From Iran*. In V. T. Tramballi, *Loking West: The Rise of Asia in the Middle East*, Milan: ISPI.
3. Berteau, D. J., Green, M. J., & Cooper, Z. (2014). *Assesing the Asia-Pacific Rebalance*. Washington: CSIS.
4. Bolton, J. (2021). John Bolton on how a new era of American alliances is under way. *Economist*. September 22, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.economist.com/by-invitation/2021/09/22/john-bolton-on-how-a-new-era-of-american-alliances-is-under-way>
5. Brandon, J. J. (2020). *Urgent Issues in U.S.-Southeast Asian Relations for 2021*. San Francisco: Asia Foundation.
6. Clinton, H. (2011). America's Pacific Century, *Foreign Policy*. October 11, Retrieved October 30, 2021, at: <https://foreignpolicy.com/2011/10/11/americas-pacific-century/>
7. Cutler, W. (2021). America Must Return to the Trans-Pacific Partnership. *Foreign Affairs*. September 10, Retrieved October 30, 2021, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2021-09-10/america-must-return-trans-pacific-partnership>
8. Daniel F. Runde, R. B. (2018). The BUILD Act Has Passed: What's Next?. *CSIS*. October 12, Retrieved November 4, 2021, at: <https://www.csis.org/analysis/build-act-has-passed-whats-next>
9. Dehghani Firoozabadi, S. (2010). Neoclassical Realism and Foreign Policy of the Islamic Republic of Iran. *Foreign Policy*, 25(2), 275-294. **(In Persian)**
10. Department of State. (2019). *Free and Open Indo-Pacific : Advancing a Shared Vision*.

- Washington: Department of States of United States of America.
11. Detsch, J. (2021). How the U.S. Learned to Stop Worrying About the Pacific and Love the 'Indo-Pacific', *Foreign Policy*. July 30, Retrieved October 30, 2021, at: <https://foreignpolicy.com/2021/07/30/biden-pacific-china/>
 12. Dollar, D. (2019). *China and the West competing over infrastructure in Southeast Asia*. Washington: Brookings.
 13. Donnelly, J. (2011). *Realism*. In A. L.-S. Scott Burchill, *Theories of International*. New York: Palgrave Macmillan.
 14. Farahmand, M., Mottaghi, E., Mir Kooshesh, A. (2021). Hegemonic Competition between US and China and its Impact on the Flow of Energy and Oil in the World. *International Studies Journal (ISJ)*, 18(1), 103-120. **(In Persian)**
 15. Ford, L. (2020). *The Tump Administration and "the Free and Open Indo-Pacific"*. Washington: Brookings.
 16. Gershman, J. (2002). Is Southeast Asia the Second Front?. *Foreign Affairs*, July 2, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2002-07-01/southeast-asia-second-front>
 17. Glosserman, B. (2019). An Administration at War with Itself: The New US Strategy for the Indo-Pacific. In: Miracola, A. B., *Geopolitics by Other Means: The Indo-Pacific Reality*. Milan: ISPI, pp. 55-70.
 18. Gnanagurunathan, D. (2012). India and the idea of the 'Indo-Pacific'. *East Asia Forum*, October 2012, Retrieved October 29, 2021, from <https://www.eastasiaforum.org/2012/10/20/india-and-the-idea-of-the-indo-pacific/>
 19. Heydarian, R. J. (2022). Beyond Strategic Hype: Prospects for Biden's Indo-Pacific Economic Framework. *CHINA US Focus*, June 11, Retrieved August 1, 2022, from <https://www.chinausfocus.com/finance-economy/beyond-strategic-hype-prospects-for-bidens-indo-pacific-economic-framework>
 20. Jackson, V. (2023). The Problem with Primacy. *Foreign Affairs*, January 16, at: <https://www.foreignaffairs.com/asia/problem-primacy>
 21. Jamshidi, M., Yazdanshenas, Z. (2020). Pivot to Asia: China and US National Security Policy in Asia. *Bi-Quarterly Journal of Political Knowledge*, 16(1), 90-115. **(In Persian)**
 22. Juster, K. I., Kumar, M., Cutler, W., & Forbes, N. (2022). It's Time for America and India to Talk Trade. *Foreign Affairs*, April 14, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/india/2022-04-14/its-time-america-and-india-talk-trade>
 23. Kaplan, R. (2011). *Monsoon: The Indian Ocean and the Future of American Power*.

- New York: Random House.
24. Kausikan, B. (2022). Threading the Needle in Southeast Asia. *Foreign Affairs*, May 11, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/southeast-asia/2022-05-11/threading-needle-southeast-asia>
 25. Liff, Z. C. (2021). , *Foreign Affairs*. America Still Needs to Rebalance to Asia, August 11, Retrieved November 5, 2021, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2021-08-11/america-still-needs-rebalance-asia>
 26. Obama, B. (2011). Remarks By President Obama to the Australian Parliament. *The White House President Barack Obama*, November 17, Retrieved November 4, 2021, from <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2011/11/17/remarks-president-obama-australian-parliament>
 27. Peter Petri, M. P. (2020). RCEP: A new trade agreement that will shape global economics and politics, *Brookings*. , November 16, Retrieved October 31, 2021, at: <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/11/16/rcep-a-new-trade-agreement-that-will-shape-global-economics-and-politics/>
 28. Pitlo, L. B. (2022). IPEF: A New Addition to Southeast Asia’s Overlapping Economic Constellations. *CHINA US Focus*, June 30, Retrieved August 1, 2022, at: <http://www.chinausfocus.com/finance-economy/ipef-a-new-addition-to-southeast-asias-overlapping-economic-constellations>.
 29. Rao, N. (2021). Nirupama Rao on America’s need for wisdom and allies in Asia, *Economist*, September 27, Retrieved November 5, 2021, at: <https://www.economist.com/by-invitation/2021/09/27/nirupama-rao-on-americas-need-for-wisdom-and-allies-in-asia>
 30. Schake, K. (2023). Biden’s Foreign Policy Is a Mess. *Foreign Affairs*, February 10, at <https://www.foreignaffairs.com/united-states/biden-foreign-policy-mess>.
 31. Shambaugh, D. (2020). The Southeast Asian Crucible. *Foreign Affairs*, December 17, Retrieved November 5, 2021, at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2020-12-17/southeast-asian-crucible>
 32. Sheikholeslami, M.H., Atazade, S. (2022), Asianization: A New Interpretation of Look to East. *Foreign Relations*, 14(4), 37-68. **(In Persian)**
 33. Stromseth, J. (2019). *Don’t make us choose: Southeast Asia in the throes of US-China rivalry*. Massachusetts: Brookings.
 34. Sverdrup-Thygeson, J., Lanteigne, M., & Sverdrup, U. (2016). “For Every Action...” The American pivot to Asia and fragmented European responses. *Brookings*, January

- 27, at: <https://www.brookings.edu/articles/for-every-action-the-american-pivot-to-asia-and-fragmented-european-responses/>
35. Tabe Afshar, S., Barzegar, K. (2016). Neoclassical Realism and American Foreign Policy; A Theoretical Analysis on Understanding the Foreign Policy of the United States. *Political and International Approaches*, 8(1), 43-70 **(In Persian)**
36. Walt, S. (2021). The AUKUS Dominoes Are Just Starting to Fall. *Foreign Policy*, September 18, Retrieved November 5, 2021, at: <https://foreignpolicy.com/2021/09/18/aukus-australia-united-states-submarines-china-really-means/>
37. *White House*. (2022). Indo-Pacific Strategy of the United States, February, at: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/02/U.S.-Indo-Pacific-Strategy.pdf>
38. William Alan Reinsch, L. M. (2019). At Last, An RCEP Deal. *CSIS*, December 3, Retrieved October 2021, 2021, at: <https://www.csis.org/analysis/last-rcep-deal>
39. Yahuda, M. (2019). *The International Politics of the Asia-Pacific*. New York: Routledge.
40. Zhenglong, W. (2022). The IPEF is a Bust. *CHINA US Focus*, June 15, Retrieved August 1, 2022, at: <https://www.chinausfocus.com/finance-economy/the-ipef-is-a-bust>

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی